

A XVI. cikk következő szövegezést nyer:

»1. Az ipar minden terén az iparszerűleg értékesíthető új találmányok mindkét államban teljes törvényes oltalomban (szabadalmi oltalomban) fognak részesülni, a mennyiben a jelenleg fennálló törvények kivételeket nem tettek.«

»2. Az egyik állam polgárai, úgyszintén azon személyek, kik ezen állam területén laknak vagy ott teleppel bírnak, a találmányok oltalma tekintetében a másik államban mindenben ugyanazon jogokat élvezik, mint ennek saját állampolgárai.«

»3. Ha az egyik államban bejelentett valamely találmány a szabadalom megadásának napjától számítandó 90 napon belül a másik államban is mint találmány bejelentetik, ezen későbbi bejelentésnek minden tekintetben azon hatálya van, mintha az első bejelentés idejében eszközöltetett volna.«

»4. Ezen cikk 3. pontja értelmében az egyik államban bejelentett valamely találmány ezen államban nem részesülhet nagyobb terjedelmű vagy hosszabb tartamú oltalomban, mint azon államban, hol a találmány először bejelentetett.«

»5. Az egyik államban előállított árúknak a másik államba való bevitele az illető találmány oltalma tekintetében ezen utóbbi államban nem vonhat maga után hátrányos következtetéseket.«

»6. Az egyik állam szabadalmi hatóságai által kiállított okmányok és hirdetmények, ha azok a másik állam szabadalmi hatóságai előtt használatnak, külön hitelesítésre nem szorulnak.«

»7. Az eddig közös egyetértéssel engedélyezett szabadalmak, addig míg azok újabb törvény értelmében át nem alakítatnak, tartamuk idejére mindkét államban változatlanul érvényben maradnak. Ily szabadalomnak meghosszabbítása, vagy teljes, vagy részbeli érvénytelenítése iránt a két állam kereskedelemügyi ministerei egyetértőleg határoznak.«

»A mennyiben az egyik állam kereskedelemügyi minisztere a meghosszabbításhoz hozzá nem járulna, a szabadalom ezen államra nézve hatályát veszti.«

»Ha az egyik államra nézve kimondott érvénytelenítéshez a hozzájárulás megtagadatik, vagy ha az ez iránt tett javaslathoz a hozzájárulás a javaslat beérkeztétől számítandó három hónapon belül nem nyilvánított, akkor a szabadalom a tett javaslathoz megfelelően hatályát veszti azon államra nézve, a melyben az érvénytelenítés kimondatott.«

»Minden egyéb ilyen szabadalmakat érintő ügyet a két állam kereskedelemügyi ministerei egymással közlik.«

»Az ily szabadalomnak a másik államban eszközölni kívánt meghosszabbításáért az utóbbi államban a jelenlegi szabadalmi díjnak megfelelő 25⁰/₀-nyi lajstromozási díj fizetendő.«

A XVII. cikk következő szövegezést nyer:

»1. Kereskedelmi és gyári jegyek, mustrák és minták, valamint a kereskedelemben és forgalomban használt nevek, czégek, címerek és telepnevezések mindkét államban teljes törvényes oltalomban részesülnek.«

»2. A jegyek, mustrák és minták oltalmára a két államban fennálló törvényes határozatok csak a két szerződő fél egyetértésével változtathatók meg.«

»3. Az által, hogy valamely jegy, mustra és minta valamelyik kereskedelmi és iparkamaránál vagy a lajstromozással jövőben netán megbizandó hatóságnál a két állam egyikében letétezik és lajstromoztatik, a két állam egyikének alattvalói, valamint oly személyek részére, a kik ezen államban lakással vagy teleppel bírnak, a törvényes oltalom mindkét államra kiterjedőleg megszerzettetik.«

»4. Mindazon intézkedésekre és határozatokra nézve, a melyek valamely állampolgár vagy a belföldön lakással avagy teleppel bíró személy árújegyére, mustrájára vagy mintájára vonatkoznak, kizárólag illetékes azon állam, a melyhez a jegy, mustra vagy minta birtokosa állampolgárságánál fogva tartozik vagy a melyben lakással vagy teleppel bír.«

»5. Mindazon intézkedésekre és határozatokra nézve, a melyek valamely külföldinek vagy belföldön sem lakással, sem teleppel nem bíró személynek árújegyére, mustrájára vagy mintájára vonatkoznak, kizárólag illetékesek azon állam hatóságai, a melyben a lajstromozás elébb bejelentetett.«

»6. Tekintettel a nemzetközi államszerződések határozataira, melyeknél fogva külföldiek az árújegy-, mustra- vagy minta-oltalomra csak a budapesti és bécsi kereskedelmi és iparkamaráknál történt belajstromozás által nyernek jogot, valamely külföldi, vagy a belföldön sem lakással, sem teleppel nem bíró személy árújegy-, mustra- vagy minta-oltalmi jogának elsőbbségére nézve azon időpont mérvadó, midőn a jegy, mustra vagy minta az egyik államban oltalom céljából legelőbb letétetett; ezen jogok tartama azon időponttól számítandó, a melyen az egyik államban való belajstromoztatást a másik államban való belajstromozás követte.«

»7. Az egyik államban illetékesen megejtett lajstromozásokat és intézkedéseket, valamint a hozott határozatokat a két kereskedelemügyi miniszter, az ott vezetett lajstromokban való feltüntetés végett, egymással havonként közölni fogja.«

Új cikk gyanánt XXI. jelzéssel felvétetik:

»A monarchia egyik államából származó állatok, állati termények és ragályfogó tárgyak a másik államban általában elvileg nem kezelhetők másképen, mint a saját területéről származó hasonló szállitmányok.«

»Ehhez képest olyan szállitmányok, melyek járványmentes vidékekről származnak és a rendeltetési helyen egészségesen érkeznek meg, a másik államban szabad forgalomba bocsáttatnak. Ha valamely beérkezett szállitmányban ragadós állati betegség jelenléte állapíttatnék meg, az ilyen szállitmány visszaküldhető. Ilyen betegség behurczolása esetén vagy annak különösen valamely határmenti kerületben (járásban) való uralgása idején a betegség iránt fogékony állatfaj bevitele korlátozható vagy tilalmazható.«

»Ezek az intézkedések a két kormány által a vám- és kereskedelmi szövetség tartamára egyetértőleg megállapítandó végrehajtási módok értelmében foganatosítandók. Ezeket az intézkedéseket, a mennyiben nem a fertőzött szállitmányok visszaküldéséről vagy a határmenti kerületeket illetőleg első sorban az ottani hatóságok hatáskörébe utalt intézkedésekről van szó: az illetékes miniszterek fogják elrendelni.«

Új cikk gyanánt XXII. jelzéssel felvétetik:

»A földmivelés érdekeire való tekintetből a két kormány megfelelő intézkedéseket fog tenni arra nézve, hogy a monarchia két államában a mesterséges borokra (borhoz hasonló, vagy bor-tartalmu italokra) vonatkozólag, valamint a fontosabb mezőgazdasági termények és a mezőgazdasági termelés céljaira szolgáló cikkek hamisításának meggátlása érdekében lehetőleg azonos alapelvek érvényesüljenek.«

A megszünt vám- és kereskedelmi szövetségben foglalt *XXI. cikknek*, mely *XXIII. jelzést* nyer, első mondatában e szavak: »kereskedelmi és pénzügyi miniszterek« törleendőek és helyükbe e szavak teendőek: »kereskedelem-, pénz- és földmivelésügyi miniszterek, illetve a tárgyhoz képest a többi szakminiszterek is«. Ugyanezen mondatban e szavak: »s különösen a kereskedelmi kamarai tagok« törleendőek és helyükbe e szavak teendőek: »különösen a kereskedelmi és iparkamarák s a mezőgazdasági testületek tagjai«.

E cikk végére új bekezdés gyanánt felveendő:

»Külön egybehívás eseteitől eltekintve az értekezlet a folyó ügyek tárgyalása végett és különösen a vámigazgatásra vonatkozó ügyekben szabályszerűen, még pedig rendszerint minden hónapban egyszer, lehetőleg felváltva Budapesten és Bécsben fog ülést tartani.«

zökre vonatkozó rendelkezés e cikkben azért szükséges, mivel a cukortermelési időszak a naptári évvel nem esik össze.

Tiroli gabonavám.

Ezen cikk utolsó bekezdése a gabonaneműek után Tirolban szedett országos illeték megszüntetésére vonatkozik.

Ezen illeték, melynek eredete a 18. századig vezethető vissza s mely legutoljára a tiroli országos választmány 1866. december 28-án kelt utasításával rendeltetett el, az 1867-ki kiegyezési tárgyalások által nem érintetett.

Az osztrák kormány azt első ízben 1872-ben tette megfontolás tárgyává, mely alkalomból az állapított meg, hogy az úgynevezett tiroli gabonavám tisztán belső adó természetével bíró illeték, mely nemcsak a külföldi, hanem a belföldi gabona után is szedetik, még pedig azon mennyiségek után is, melyek Ausztria bármely tartományából, sőt még ha a Tirollal egy közgazgatás alatt álló Vorarlbergből is vitetnek be Tirolba.

Ezen illeték ellen a magyar kormány 1876-ban szólalt fel először. Az azóta is több ízben ismételt felszólalások azonban a kívánt eredményre nem vezettek. Elvileg ugyan az osztrák kormány mindig hajlandónak nyilatkozott ezen illeték megszüntetése végett, mihelyt arra alkalmas időpont kínálkozik, a szükséges intézkedéseket megtenni, de a nehézség abban rejlett, hogy nem sikerült az ezen illetékből befolyó jövedelem pótlására másnemű országos bevételek útján kellő fedezetet találni.

Az ezen illetékből befolyó jövedelem ugyanis Ő Felsége 1854. május 22-én kelt legfelsőbb elhatározása által a földtehermentesítési adósságból Tirolt terhelő egyharmadrész fedezésére rendeltetett s midőn 1895. végével a tiroli földtehermentesítési művelet lebonyolított, azon további nehézség állott a szóban levő illeték megszüntetésének útjában, hogy az abból befolyó jövedelem az ezen tartományt sújtott nagy elemi csapások következtében még oly országos talajjavítási és karbahelyezési költségekre fordítandó, melyeknek más módon való fedezése rendkívüli nehézségekkel van összekötve.

Ily körülmények közt az osztrák kormány ezen illeték megszüntetése iránt kötelező ígéret tételére csakis ez alkalommal volt rábirható.

Azon fentartásra nézve, mely szerint a megszüntetés helyett esetleg azon módokat is választható, hogy ezen illeték a Tirolban termelt gabonaneműek után is beszedetik, megjegyzendő, hogy az illetéknek ily módon való kirovása ellen a vám- és kereskedelmi szövetség alapján kifogást emelni nem lehet, miért is a magyar kormány ezen régóta vitás kérdés végleges rendezése érdekében ezen megoldáshoz annál is inkább hozzájárul, mert ezen különben is első sorban elvi szempontból kifogásolt illetéket a fogyasztók lévén kénytelenek viselni, Magyarország gabonakivitele Tirolba ezen illeték által károsodást vagy korlátozást nem szenved.

A XVI. cikkhez.

E cikkbe az 1893 : XLI. törvénybe igtatott korábbi XVI. cikknek lényegében változatlanul fentartott szövege vétetett át, az alább ismertetett módosításokkal, melyek nagyjára irányi természetűek, részben pedig az időközben szerzett tapasztalatok és megváltozott viszonyok következtében váltak szükségessé.

Tulajdonképen az 1. pont az, mely a jelenleginél határozottabb szövegezést igényelt.

Ezen 1. pont jelenlegi szövege következőkép hangzik:

»1. Találmányok és használati mustrák mindkét állam területén törvényes ótalomban részesítendők.«

A szabadalmi ügynek időközben bekövetkezett önálló törvényhozási rendezésénél az volt a szándék, hogy a találmányok, habár az azokra vonatkozó közösség megszűnt, és mindkét részről az önálló intézkedés foglalt helyet, mindkét állam területén jövőre is lényegileg az eddig érvényes törvények alapján részesüljenek szabadalmi ótalomban.

Szabadalmi ügyek.

Ennek következtében szükségesnek mutatkozott az 1. pontban biztosítékot szerezni arra, hogy a két állam valamelyikében a találmányi ótalom esetleg oly kivételek alkotása által ne korlátoztassék, a melyek a találmányi ótalomnak mai terjedelmét lényegesen megcsökkentenék, vagyis hogy azon kivételekhez, a melyek az új vám- és kereskedelmi szövetség életbe léptekor érvényben lesznek, illetve Magyarország részéről, a melyek a jelenlegi magyar szabadalmi törvényben benfoglaltatnak, a vámszövetség legközelebbi kilencz évi tartama alatt nem fognak még további kivételek hozzájárulni; viszont azonban az 1897. évi január 11-diki osztrák szabadalmi törvényben foglalt korlátozó intézkedések sem fognak egyoldalúlag kibővítettetni. Ugyanis a szabadalmazhatóság tekintetében a magyar és osztrák törvények egymástól némileg eltérnek, mert míg az osztrák törvény pl. a szabadalmazás alul kizárja az egyedárúság körét illető tárgyakat, valamint a hadsereg részére szükségelt tárgyakat, addig a magyar törvény a szabadalmazást nem korlátozza.

Ugy ezen pontban, mint a többi pontok jelenlegi szövegében is a »használati mustrák« szavak töröltettek, miután időközben a két kormány megegyezett az iránt, hogy a tervezve volt külön használati mustra-ótalmat nem honosítja meg.

A 4. pontban arra való tekintettel, hogy szükséges volt világosan kifejezni, mely határozmány értelmében bejelentett találmányok ótalmáról van szó, ezen különösen az elsőbbség szempontjából fontos határozat szabatosabbá tétele kedvéért »ezen cikk értelmében« kifejezés helyett valamely ezen cikk »3-ik pontja« értelmében stb. szövegezés fogadtatott el.

A 7-ik pont első bekezdésében a végből, hogy a két kereskedelmi ministerium egyetértésével adott eddigi szabadalmak hatálya és esetleg titokban tartása továbbra is megóvassék, e szó »változatlanul« b-szurandó volt. Minthogy azonban nincs kizárva ezen szabadalmak részbeli érvénytelenítése, a »teljes vagy részbeli« érvénytelenítés kifejezés használata szükségessé vált.

Az 1893 : XLI. törvénycikkbe igtatott XVI. cikk 8-ik pontja, mely következőkép hangzott: »8. Addig, míg az egyik vagy a másik állam területén a szabadalmak ótalmára nézve új törvényes határozmányok életbe nem lépnek, ugyanott az eddigi szabályok maradnak hatályban« töröltetett. Ezen pont ugyanis a magyar kormány kívánságára azon okból vétetett annak idején fel, hogy törvényes alap teremtsék az 1852-iki szabadalmi szabályok érvényének fentartására, melyek hatálya Magyarországon csupán a vám- és kereskedelmi szövetségen alapult. Miután azonban ezen szabályok időközben az új magyar szabadalmi törvény által pótolattak, a szóban levő 8-ik pont feleslegessé vált.

A XVII. cikkhez.

Az árujegy-, mustra- és mintaótalom szabályozására vonatkozó eddigi XVII. cikk helyett új szöveg állapított meg, mely azonban az e tekintetben fennálló alapelvek érintetlenül hagyása és az ótalom közösségének fentartása mellett csupán a gyakorlatban szükségeseknek bizonyult vagy a szerkezet határozottabbá és világosabbá tétele érdekében kívánatos módosításokra szorítkozik, úgy, hogy az új szöveg szorosán véve csak annyiban foglal magában új határozatokat, hogy az eddigi szöveg némely hiányát pótolja, nevezetesen a külföldi árujegyek elsőbbségét és tartamának megállapítását, valamint az árujegy- és mustraótalom tekintetében a két kereskedelmi minister illetékességének meghatározását illetőleg.

E téren az eddigi közösség fentartása azért mutatkozott czélszerűnek, mert itt nem úgy mint a szabadalmaknál a szerzői jog biztosításáról van szó és a védelemnek mindkét állam

területén való megszerzésére nem úgy, mint a szabadalmaknál, hosszadalmas és költséges intézkedésekre, hanem csak egyetlen egy aktusra, az árújegynek vagy mustrának az egyik állam területén való letételére van szükség, mely által a védelem a másik állam területén is megszerztetik. Az ezáltal nyújtott előnyökkel szemben ezen ügy önállósítása azon hátránnyal járna, hogy a lajstromozási díjakat mindkét állam alattvalóinak kétszeresen kellene fizetniök s ezek kénytelenek volnának a másik államban képviselőket tartani s különösen törlési perekben elvonatónak saját hazájuk hatóságainak biráskodása alól.

A XXI. cikkhez.

Allat-
egészségügy.

A monarchia két állama közt fennállott vám- és kereskedelmi szövetségnek egyik sarkalatos, alapvető megállapodását képező föltétlen szabad forgalom elvéből folyólag ennek az elvnek — legalább elméletileg — az állatforgalom terén is érvényesülni kellene. Vagyis, miután állategészségügyi rendszabályaink és adminisztratióink lényegileg azonos, t. i. a tudomány mai színvonalán álló, s az összes művelt államok által elfogadott alapelvekre van fektetve; tehát az e részben irányadó szabályok szerint mindaz, a mi állati járványok elhurczolásának veszélyével fenyegethet, már a belföldön is ki van zárva a szabad forgalomból: ennél fogva viszont mindaz, a mi tilalmi rendszabály alá nem esik, a mi tehát a belföldön korlátlan szabad forgalmat élvez, ugyanennek a szabad forgalomnak előnyét az egész vámterületen belül, tehát a monarchia másik államának területén is, hasonló módon kellene hogy élvezhesse.

Az utóbbi évek gyakorlata azonban ennek az elméletileg meg nem támadható szabad forgalom jogelvének mindegyre nagyobb mérvű tényleges csorbitását fejlesztette ki; elannyira, hogy a monarchia két állama egymással szemben, főképen pedig Ausztria Magyarországgal szemben, mint a mely irányban az állatforgalom főként mozog, az állati járványok behurczolása ellen való védekezés czímén sokszor kelleténél messzebb menő forgalmi korlátozásokat érvényesített.

Különösen sérelmessé tette Magyarország gazdasági érdekeire nézve a kérdéses korlátozásokat az a gyakorlat, hogy a tilalmakat az egyes tartományi hatóságok minden egyöntetűség és alapvető irányelvek statuálása nélkül érvényesítették ellenünk.

Felszólalásaink a sokszor indokolatlan forgalmi korlátozások ellen igen gyakran nem vezettek a kellő sikerre; mi által a magyar kormány is legjobb szándéka elleuére nem egyszerűen arra volt kényszerítve, hogy az ausztriai tartományokban föllépett járványos állati betegségek esetén az illető tartományok ellen szintén hasonló forgalmi korlátozásokat érvényesítsen.

A magyar földművelésügyi miniszternek az előfordult visszasságok megszüntetése érdekében emelt felszólalásai többnyire csak részleges sikerrel jártak s csak a nagyon is flagrans sérelmek orvoslását eredményezték; de az állatkivitelünket nagy mértékben bénító forgalmi korlátozások igen sokszor reclamatióink ellenére is fentartattak.

Ezek a tapasztalatok és Ausztriába való nagymérvű állatkivitelünk érdekei mellözhetetlenül szükségesnek tüntették fel azt, hogy a monarchia másik államával való vám- és kereskedelmi szövetség megújítása alkalmával, a szövetségi törvénybe foglalandó és intézményes biztosítékokat nyújtó törvényerejű rendelkezések vétessenek fel, abból a czélből, hogy az e téren eddig sokszor jelentékenyen károsított gazdasági érdekeink többé hasonló csorbát ne szenvedhessenek; hanem a magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb kiviteli cikkének is ép úgy javára

természetszerűleg fentartja a szabad forgalmat és fentartja a mai állapotokat mindazon törvényekkel és törvényes következtetésekkel, a melyeken ezen állapotok nyugsznak.

Ennek helytán van szerencsém, t. ház, kijelenteni, hogy a kereskedelmi- és vámszövetségről szóló törvényjavaslatot ezennel visszavonom. Azonkívül visszavonom a 390. számú törvényjavaslatot az 1851. évi vasúti üzletrendtartás hatályának további fentartásáról, és visszavonom — mint már említettem, — a 388. számú javaslatot, a magyar korona országai és ő Felsege többi királyságai és országai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről, végül visszavonom a söradó-pótlékról szóló törvényjavaslatot. Fentartom azonban a többit mind, még pedig számszerint 16-ot. A t. képviselőház talán elengedi nekem, hogy ezeket felolvassam. *(Helyeslés.)* Ezek mind benne vannak a képviselőház ügysorában. A t. képviselőház kegyességének és türelmének kiméltése szempontjából csak arra szoritkozom, hogy az összes többi javaslatokat, a melyeket nem vontam vissza, a kormány által fentartottnak és elfogadottnak jelentem ki. *(Helyeslés.)*

Ezek a javaslatok mind a pénzügyi, mind a közgazdasági bizottságok által tárgyalatván, annak idején tárgyalásukat fogom kérni a háztól. Ennek a javaslatnak, melyet most nyújtok be, s a melynek minden lényeges alkatrészét volt szerencsém a t. ház előtt kifejtteni, a közgazdasági bizottsághoz és a pénzügyi bizottsághoz való utasítását kérem, hogy azt minél hamarabb tárgyalás alá vegyék. *(Helyeslés.)*

Meg kell azonban említenem, t. képviselőház, kettőt. Az egyik az, hogy a bankjavaslatnál egy pont változni fog és ez az, hogy miután a törvény hatálya szerint a közösség a vámügyekben fentartatik 1907-ig, azon esetre, ha 1907-ben a vámközösség megszűnnék, megszűnik a bankközösség is, a mely 1910-ig van különben fentartva. Ennek az egyetlen egy rendelkezésnek felvétele utólag szükségessé fog válni; de miután a közösség esetleg előbb beállható megszűnésének bizonyos következményei is vannak, bizonyos pénzügyi és kártalanítási kérdések *(Zaj. Felkiáltások a bal- és szélső baloldalon: Helyre! Helyre!)* a bankkal tisztába hozandók, én arra fogom kérni a t. házat, hogy ezt a bankjavaslatot majd a tárgyalások során megállapításakor, mint utolsót méltóztassék felvenni.

Ezenkívül jelentenem kell, t. ház, hogy az eddigi vámszövetségi javaslatban benn volt foglalva igen sok egyéb gazdasági természetű kérdés, a mely most már ebben a rövid javaslatban nem foglalhat helyet, mert hiszen ez a rövid javaslat természetesen nem a szövetség, hanem az önálló rendelkezés alapján áll és azokat a kérdéseket nem öleli fel. A kormány_

podott meg, hogy ezeket a kérdéseket bizonyos egyezményekkel kell rendezni. Ezen egyezmények meg is kötöttek, mint ideiglenes egyezmények és ezen kérdések tisztába vannak hozva; csak magának az egész kiegyezési műnek teljes ismeretése céljából kívánom ezen egyezmények tárgyait, a nélkül, hogy tartalmukba belemennék, röviden felsorolni. *(Halljuk! Halljuk!)* Ezen tárgyak a következők, illetőleg a következő kérdések lettek ekkép rendezve. *(Halljuk! Halljuk! olvassa):*

Először: az örlési forgalom megszüntetése. Másodsor: az államvasutak díjszabása útján nyújtandó kölcsönös támogatás és egyenlő elbánás az átviteli forgalomban. Harmadsor: a konzulatusi ügyekre vonatkozó megállapodások. Negyedsor: a külföldi szaktudósítói intézmény szerzése a külföldi képviseletek mellett. Ötödször: a kölcsönös közbenső áruforgalmi statisztika berendezése és az állatforgalomra vonatkozó egyezmény. Hatodsor: a tiroli gabonavámnak 1904-ben való megszüntetése. Hetedsor: a szabadalmi oltalomról való intézkedések. Nyolczadsor: az áfújegyek, mustrák és mintákra vonatkozó megállapodások. Kilenczedsor: a kölcsönös áruforgalom szabályozása. Tizedsor: a mesterséges borok forgalomba hozatalára és a mezőgazdasági termények hamisítására vonatkozó bizonyos intézkedések; és végre tizenegyedsor: vám- és kereskedelmi értekezletekre vonatkozó bizonyos eltérő megállapodások.

T. képviselőház! Ezekben beszámoltam arról, a mit a t. ház tájékoztatására szükségesnek tartottam elmondani. Arról vagyok meggyőződve, hogy a kiegyezési kérdésnek az a megoldása, melyet javaslok, az ország jogait fentartja, biztosítja, sőt világlatba helyezi, védi és kidomborítja. *(Helyeslés.)* Meg vagyok győződve, hogy az ország gazdasági érdekei ezen javaslatokban meg vannak védve és biztosítva kölcsönös egyesség útján a másik fél jogos és méltányos kívánalmainak figyelembevételével is, mert hiszen e nélkül nem lehet egyezményeket kötni. Hitem szerint ez az egyezés mindkét félre nézve helyes alapokra van fektetve és mindkét fél részéről elfogadható. *(Igaz! Úgy van! jobbfelől.)* Azért, t. ház, nincs itt sem diadalról, sem győzelemről szó; nekem az a reménységem, hogy ezek után a nagy, küzdelmes és keserves tárgyalások után, a két állam között létrejött békekötés után az az egymást megértés és egyetértés lassanként utat tör magának; nagyon szükséges nekünk az állandó igazi béke az Osztrák-Magyar-Monarchia állásának, tekintélyének és Magyarország és Ausztria kölcsönös javának, üdvének és virágzásának érdekében. Én remélem és hiszem, hogy mindaz, a mit ez a hosszú viszály felkavart, lassaként le fog üllepedni és más szellem, egy

~~Ugyan~~ így károsodott Magyarország a kiviteli jutalmaknak elosztása révén.

Az új XII. cikk ezt a károsodást is megfojta szüntetni és azonkívül a cukorgyárak részéről teljesítendő jutalomtérítményeknek a különböző kincstárak területén lévő gyárakra való felosztása is megfelelően rendeztetik.

A régi XII. Cikkhez.

E cikknek kihagyását az teszi indokolttá, hogy az 1892. XVIII. t. cz. külön pénz-és érme szerződését létesített a két állam között és ezzel a valutát kivette a vám és kereskedelmi szövetség keretébe foglalt ügyek sorából.

A XVI. és XVII. Cikkhez .

Ez a két cikk a szabadalmi és védjegyek kölcsönös védelmét kívánja hathatósabban tenni teljes figyelemmel arra, hogy ez oltalmat mindkét állam törvényei külön-külön szabályozzák.

A XXI. Cikkhez .

A XXI. Cikk az állategészségügyi megállapodásokat tartalmazza. Jelentésünk általános részében foglaltak után felesleges itt ezzel bővebben foglalkoznunk és csak arra akarunk utalni, hogy az ezen határozmányokban és azok kiegészítő részét képező megállapított végrehajtási módzatokban gazda közönségünk régi és jogosult törekvései nyernek megvalósítást.

A XXII. Cikkhez .

E cikkben megállapítatik, hogy megfelelő intézkedések teendők arra nézve, hogy a monarchia két államában a mesterséges borokra vonatkozólag, valamint fontosabb mezőgazdasági termények és mezőgazdasági termelés céljaira szolgáló cikkek hamisításának meggátlása érdekében lehetőleg azonos elvek érvényesüljenek.

A termelőnek és a fogyasztónak érdekében nálunk e tekintetben az 1894. XXIII. és az 1895. XLVI. t. cikkel megtett megfelelő intézkedések hatásának biztosítását, csak úgy érhetjük el, ha lehetőleg azonos alapon nyugvó intézkedések a velünk vámterületi közösségben lévő másik állam részéről is megtételnek. Ennek előrése céljából vétettek fel ezen cikk rendelkezései a vám és kereskedelmi szövetségbe.